

Ja som však stále s Tebou, držíš ma za pravicu. Vedieš ma svojou radou a potom do slávy ma prijmeš. Žalm 73,23-24

6. pôstna nedeľa

28. 3. 2021

ev. cirk. zbor Rankovce

Milí bratia a sestry, toto je už 42. kázeň doručená vám do vašich domácností cez službu ochotných ľudí z nášho cirkevného zboru a väčšinou aj pomoc obecných úradov pri tlači. Situácia, v ktorej sa nachádzame, je skutočne vážna, kým sa neupokojí, nijako by sme nemali presadzovať ani stretávanie sa v malých skupinkách, ako sa niektorí nazdávajú, že by sa to tak dalo. **Len vydržme a budme jednotní!**

Posledná pôstna nedeľa nás privádza do jeruzalemských brán a vnímame tam zástupy ľudí, ako vítajú vstupujúceho Spasiteľa do mesta a kladú na zem svoje plášte spolu s palmovými ratolesťami. Tento vstup sa stal slávnosťou, ktorú si cirkev každý rok pripomína práve touto špeciálnou nedeľou, ktorej v iných krajinách hovoria Palmová nedeľa. Keďže u nás palmy nemáme a v túto nedeľu sa v staršej tradícii prinášali do kostola na posvätenie namiesto palmových ratolesťí iné, najmä jarné rozkvitnuté konáriky stromov, v tomto čase zvlášť vrbu, preto u nás nedeľa dostala názov Kvetná nedeľa. Aj si vieme celkom živo predstaviť namiesto paliem a odevov pre Ježiša kvetmi vyspaný nádherný chodník. Pre naše pomery by to bolo dôstojné uvítanie Božieho Syna, ktorý prináša Vykúpenie.

Podme Ho teda vítať, my už vieme, že je to vítanie pred Jeho smrťou. Budme podobní tomuto zástupu; budme podobní Márii, ktorá mala pre Krista pripravenú drahú voňavú masť, aby Mu ňou ako predznačenie obetného Baránka pomazala nohy; budme podobní učeníkom, ktorí svojho Majstra a Pána nasledujú až do poslednej chvíli, keď im je vzatý a odvedený na výsluch. Pretože aj dnes máme na výber, veľmi ľahko sa môžeme stať podobní tým, ktorí nepochopili významu svojej viery a zmenili ju radšej na akúsi zmenáreň peňazí, okolo ktorých sa im točí celý svet; môžeme sa postaviť na roveň tomu, ktorý Ho zradil; alebo sa môžeme stať súčasťou celkom iného zástupu, ktorý nevolá Ježišovi na slávu „Hosana!“, ale svoje hrôzostrašné „Ukrižuj!“

Kázeň nájdete aj na internete aj s poznámkami ku nej, rovnako ako aj videonahrávku pobožnosti i s načítanými pašiami. Tentoraz nám s nimi pomohli štyri ochotné manželské páry, srdečne im za pomoc ďakujeme.

Od pondelka nám začína tzv. **Tichý týždeň**, ktorého vyvrcholením budú najväčšie sviatky roka – **Veľká noc**.

Počas týždňa si môžete na internete nájsť **audionahrávku pôstneho zamyslenia**, počas tohto týždňa nám s ním pomohla sestra Magdaléna Činčurová Ševčíková z Čakanoviec, ďakujeme. Biblická hodina počas Tichého týždňa nebude.

Milodary: Pri rozlúčke so svojim manželom Andrejom Haľkom pozostala manželka s rodinou venuje na potreby cirkvi v Boliarove 50,- €, rovnako brat Ladislav Mičko z Rankoviec prosiac o Božie požehnanie a ochranu venuje na potreby cirkvi 50,- €. V mene cirkevného zboru ďakujeme.

Ak chcete aj vy finančne prispieť a podporiť naše spoločenstvo aj vy, svoj milodar môžete poslať na účet cirkevného zboru. IBAN: SK43 0900 0000 0001 0925 5082. Prípadne ak chcete prispieť adresnejšie, na webstránke zboru nájdete aj špecifické variabilné symboly. Svoj milodar môžete odovzdať aj našim kurátorom. Srdečne všetkým darcom ďakujeme.

„Každý (nech dá), ako si umienil v srdci, nie z neochoty alebo z prinútenia; lebo ochotného darcu miluje Boh.“ 2K 9,7

Modlime sa spolu: Pane Bože Otče nebeský, skláňame sa pred Tebou a ďakujeme Ti srdečne, že si poslal svojho Syna pre naše vykúpenie. V Tvojom milosrdenstve je naše spasenie. Vieme, že tak sa muselo stať, aby sme mali nádej. On vzal na seba naše viny a vstúpil do Jeruzalema v ústrety nebezpečenstvu smrti. Daj, aby sme si túto obeť vážili a svoju vinu, ako príčinu Jeho smrti, si uvedomovali. Nech máme v tom posilu, aby sme aj my vedeli trpezlivo a pokorne znášať svoje ťažkosti a utrpenie. Chráň nás pred nekajúcnosťou a bezcitnosťou, aby sme Pána a Kráľa pravdy nepotupovali, ale so zástupom učeníkov Ho oslavovali, požehnaného Hospodinovho, Hosana volali. Amen.

Zaspievajte si piesne z pašíí, prípadne tu ponúkame výber celých piesní, ktoré sú použité aj vo videopobožnosti:

99, 451, 95, 92

biblické texty : **pašie**

Modlime sa aj:

- za celú situáciu okolo pandémie, za múdrosť pre politikov v ich rozhodovaniach, silu pre tých, ktorí stoja v prvých líniiach, vytrvalosť a jednotu pre všetkých v boji s vírusom
- modlime sa za cirkev v jej súčasných výzvach, aby konala svoje dielo lásky a odolávala tlakom Zlého
- modlime sa za rodiny a jednotlivcov, ktorí sú vystavení silnejšiemu náporu samoty

Tel. čísla: 0918 828 307 – L. Beňo; 0918 828 309 – M. Beňová; mail: ecav@rankovce.sk. **Vaši farárovci**

Vetci buďte jednej mysle, súcitní, milovníci bratstva, milosrdní, pokorní... 1Pt 3,8

Žalm 69,2-4.14-19: „2 Zachráň ma, Bože, lebo mi vody dosiahli až po hrdlo. 3 Zaviazol som v hlbokom bahne, v ktorom niet sa kde postaviť; vošiel som do hlbokých vôd a prúd ma zaplavil.

4 Ustal som od volania, hrdlo mi horí, oči mi vyhasli od vyčkávania na môjho Boha.

14 Ja sa však k Tebe modlím, Hospodine, v čase príhodnom, Bože, pre svoju veľkú milosť ohlás sa mi so svojou vernou pomocou. 15 Vytrhni ma z blata, aby som nezaviazol, nech sa oslobodím od tých, čo ma nenávidia, i z hlbokých vôd! 16 Nech ma neodplaví prúd vody a nech ma nepohltí hlbina, studňa nech nezatvorí svoje ústa nado mnou! 17 Ohlás sa mi, Hospodine, lebo je vzácna Tvoja milosť, obráť sa ku mne pre svoje hojné zľutovanie. 18 Neskrývaj tvár svoju pred svojím sluhom, lebo mi je úzko; rýchlo sa mi ohlás. 19 Priblíž sa k mojej duši, vykúp ju, pre mojich nepriateľov vyslobod' ma.“

Pre mnohých z nás sú každoročne čítané pašie veľmi pôsobivé. Aj ja patríam medzi tých, ktorí si pri ich počúvaní predstavujú ak už aj nie priamu skutočnosť, tak aspoň nejaké fiktívne filmové spracovanie udalostí o utrpení nášho Pána Ježiša Krista. Zvlášť silné momenty prežívame od dnešnej Kvetnej nedele, keď nášho Spasiteľa v predstavách sprevádzame od vstupu do mesta Jeruzalema až po udalosti Veľkého piatku.

1. Áno, **dnešným dňom v témach cirkevného roka vstupuje Kristus-kráľ do svätého mesta na oslovi ako ten, kto prináša mier do sveta plného vojny.** Tou vojnou nie je rinčanie klasických zbraní, bojiskom nie sú ulice mesta či lúka pod lesom. Bojuje sa na celkom iných frontoch a cieľom nie je dobytie nového územia alebo získanie politickej prevahy nad susedným štátom, či kráľovstvom.

Boj sa vedie v duchovnej sfére a ide v ňom o naše životy. Sme až po krk v bahne našich hriechov, presne sa tu vieme vžiť do pocitov žalmistu, keď tvoril dnešný text. V tom bahne sa niet kde postaviť, chýba pevná zem pod nohami, prúd večnej smrti sa na nás kvôli tomu, akí sme, valí prudkým tempom. Toto je boj, vojna, v ktorej prehrávame na plnej čiare.

A ak sa nazdávame, že si snád' pomôžeme sami, že to nejako zvládneme, tak sa podobáme parodickej hlavnej postave z diela nemeckého spisovateľa **Gottfrieda Bürgera** s názvom **Barón Prášil**, ktorý v jednom príbehu, keď sa topil a nemal mu kto pomôcť, tak sa z vody sám vytiahol rukou za vrkoč. **Kto nenájde pomoc, víťazného spojenca v duchovnej vojne, nemá šancu. Prehrá.**

2. Ak sa teda nevieme vytiahnuť z tej vody sami, **kto nám pomôže?** Niet nič horšie, ako na všetko ostať sám. *Keď som bol kaplánom, tak som pochovával muža, po ktorom ostala vdova. Ona mi s plačom hovorila, že nemali deti, ona bola jedináčik, to znamená, že nemala súrodencov, aj zosnulý bol jedináčik. Tak sa rozhodli ich rodičia, že nechceli viac detí. A teraz, keď jej manžel zomrel, ona ostala – celkom, ale celkom sama, bez akejkoľvek rodiny, a aj bez chuti žiť.*

Keď pred tromi rokmi požiadal austrálsky ekológ David Goodall vo veku 104 rokov o asistovanú eutanáziu, jedným z hlavných dôvodov pre nechť do ďalšieho života bolo to, že už nemal nikoho zo svojich blízkych, priateľov či kolegov rovesníkov nažive a nechcel byť svedkom toho, ako musí vypravádzať z tohto sveta vlastné deti, ba aj vnúčatá.

Ak sme zapadnutí do bahna svojich ťažkostí, strácame chuť žiť, bojovať. Naplno prehrávame, sme stratení. Na radosť našich nepriateľov, ak ich máme.

Ak sme zapadnutí do bahna hriechu, taktiež prehrá-

vame a sme stratení na radosť nepriateľa, ktorého máme v diabli.

V jednej z biblických piesní sa hovorí: „**Pozdvihujem si oči k vrchom: Odkiaľ mi príde pomoc?**“ (Ž 121,1)

3. *Nedávno som v televízii videl hasičov nacvičovať záchranu človeka, ktorý sa na jazere prepadol cez ľad do vody. Keď sa vám niečo také náhodou stane, nemáte veľa šancí, ako sa zachrániť. V ľadovej vode vám ubúdajú sily a hrozí, že sa čoskoro vzdáte. Vtedy treba skúšať vyštverať sa nejako zase von, v žiadnom prípade sa nedostať pod ľad. Ale je to takmer nemožné. Potrebujete pomoc zvonku. Nepomôže nejaké „Prášilovo“ ťahanie sa za vrkoč.*

Hasiči majú techniku, keď kladú rebrík na ľad, aby sa hmotnosť záchrancu rovnomerne rozložila a neskončil vo vode aj on. A ak aj pomoc príde pomerne neskoro a nešťastník vo vode je už riadne podchladený, aj tak to stojí za to a preberú ho k životu.

Veľmi starostlivo pripravil pre nás, ľudí, pomoc v našom nevýhodnom duchovnom boji náš Pán Boh. Naša záchrana nie je jednoduchá, to nefunguje tak, ako niekde v počítačovom softvéri, že keď je nejaký súbor zbytočný, alebo škodlivý, tak ho jednoducho vymažete a máte pokoj. Pán Boh nemôže tak jednoducho vymazať z nášho života to, čo je zlé. Hoci iste, vedel by to a celkom hravo. Ale to by nebolo spravodlivé. Taký Pán Boh by bol nedôsledný, mäkký a slabý.

Neobstálo by to ani pred Jeho nepriateľmi, pred diablom, ktorý by si takisto mohol nárokovať jednoduchý „reset“, vymazanie nepriateľných vecí v jeho existencii a pokračovanie akoby sa nič nestalo.

Božím plánom pre ľudí sa stal perfektný úmysel božskej obete, ktorá sa dokonala na Golgote.

My dnes, touto Kvetnou nedeľou vítame toho, ktorý bude obetovaný, Krista – Kráľa. On prichádza na oslovi, i keď králi bežne prichádzali králi na vojnových koňoch. On prichádza na oslovi ako ten, ktorý ide na prvý pohľad prehrať svoj boj, keď ako náš Záchranca, Spasiteľ a Vykupiteľ, **hebr. GÓÉL ide zaplatiť za naše hriechy, aby sme my mali možnosť uspieť.**

Topíme sa, sme až po krk v bahne našich hriechov a nevieme si pomôcť? Presne ako v 69. žalme vyznával ubiedený žalmista? „Priblíž sa k mojej duši, zachráň, vykúp ju!“ (v. 19)

Tak to potom pre nás prichádza Kristus do Jeruzalema, aby dokončil svoje dielo záchrany tohto sveta, aby zostal Víťazom vo veľkonočné ráno, ktoré potom príde. O tomto všetkom hovorí pašiový príbeh tejto nedele.

Vítame Ho a tešíme sa, pretože – naša záchrana, Ježiš je pred bránami, **Kristus ante portas! (Amen.)**

*Modlitba: Drahý Pane Ježiši Kriste, vítame Ťa ako Kráľa kráľov a Pána Pánov, hoci dnes prichádzaš ako krotký, sediaci na oslovi, symbole mieru. Tvoj príchod je spojený s Tvojím záujmom o nás, ľudí, ktorí v duchovnom boji nemáme sami nijakú šancu. Ale s Tebou, s Tebou to bude celkom iné. Ty prinášaš mier s Bohom, Ty prinášaš pokoj do našej mysle, upokojenie nášho prestrašeného svedomia – ako ho svojho času nazývali naši reformační otcovia, keď mysleli na ľudský hriech a svedomie človeka, ktoré si s ním nijako nevedelo rady. My Ťa vítame a vo svojich myšlienkach sa pripájame k jasajúcemu davu v Jeruzaleme, ktorý ti z palmových ratolestí a plášťov tvoril slávnostný kráľovský koberec. Vojdi k nám, staň sa a ostaň súčasťou našich životov, približ sa k našim dušiam, za chráň a vykúp ich, Ty, Najvyšší spomedzi všetkých kňazov a prvý spomedzi všetkých obetovaných Baránkov!
A potom nám pomáhaj v našom kresťanskom presvedčení žiť život hodný mena kresťan, rozdávať sa v láske ako Tvoji učeníci a prinášať ovocie Tvojho svätého Ducha, dnes zvlášť v šírení Tvojho pokoja v tomto rozrušenom svete plnom pandémie, rozbrojov, nepohody a najmä duchovného boja o život. Učiň tak pre svoje nevinné umučenie a smrť. (Amen.)*

poznámky ku kázni:

kompozícia kázne:

Záchranca už prichádza

- 1. Uviaznutí v bahne hriechu.**
- 2. Odkiaľ nám príde pomoc?**
- 3. Naša pomoc jedine od Hospodina!**

charakteristika nedele: Názov nedele je zrejmy a známy, Kvetná, alebo lepšie Palmová (lat. Palmarum, v rím. kat. cirkvi: Dominica in Palmiste de Passione Domini) je začiatkom tichého týždňa, hovorí o poslednom vstupe Krista do Jeruzalema, keď Mu pod nohy kládli svoje plášte a palmové ratolesti. V krajinách, kde nemali palmové ratolesti, a predsa si chceli kostoly patrične vyzdobiť a použili niečo náhradné, tak sa potom táto neďeľa volala aj Tisová, alebo Vetvová neďeľa. V mnohých tradíciách sa ratolesti (či už palmové, alebo iné – na Slovensku tzv. maňušky či bahniatka, čo sú kvitnúce vrbové prútičky) v túto neďeľu posviacajú, ozdobujú potom domácnosti celý rok a pred pôstom buď v neďeľu Quinquagesima (predpôstnu), alebo v utorok po nej sa spaľujú a popol z nich sa používa v popolcovú stredu na pomazávanie. Téma kladenia ratolestí Ježišovi k nohám sa objavuje aj v príslušnom evanjeliu k tejto nedeli Mt 21,12-17.

Nedľa patrí do pašiového obdobia, v kostoloch sa čítajú pašie v druhom pokračovaní. Farba rúcha je podľa pôstneho obdobia fialová.

V agende je navrhnutá téma: Služobník Hospodinov, v staršej: Viera v Boha Ducha svätého (ako dokončenie trojice trojičných tém o viere).

Evanjelium: Ježiš vstupuje do Jeruzalema, ale čítajú sa celé pašie.

text kázne je podľa agendy – žalмовý

výklad textu – Ž 69:

tento žalm patrí medzi tzv. zllorečiace, resp. preklínajúce žalmy – tu treba aspoň trochu pochopiť židovské myslenie spravodlivosti – keď oni stroja zle mne, treba to vyrovnať: Bože, ty stroj zle aj im

text som vybral podľa agendy, vybraté sú verše z prvej polovice, kde myšlienka zllorečenia ešte nezaznieva – touto časťou sa radí medzi mesiášske žalmy.

Žalm je (spolu s 22. žalmom) jedným z najviac citovaných v NZ, napr. na dvoch miestach:

- v. 10 pri vyčistení chrámu (v J 2,17), kde si učeníci spomenuli na tento citát v podaní LXX: „Horlenie za Tvoj dom ma zožiera.“

- no najmä opis utrpenia vo v. 18-22 naplnený v golgotskom kríži s tým rozdielom, že kým žalmista pokračuje svojim zllorečením nepriateľom, Ježiš žiada o odpustenie svojim prenasledovateľom pre ich nevedomosť (L 23,34).

V žalme je 16x použitý gramatický tvar (v pôv. texte imperfekt jussívu) – u nás prekladaný ako želanie „nech“.

Autor žalmu sa cíti odcudzený od života, rodiny a priateľov (porov. Ž 69,8) kvôli svojej dôvere v Boha (porov. Ž 69,9). Ježiš používa tento žalm na opísanie svojich vlastných pocitov odmietnutia zo strany židovských spoluobčanov. Rozdiel je v tom, že žalmista sa chce pomstiť a súdiť (porov. Ž 69,22-28), ale Ježiš žiada o odpustenie svojim prenasledovateľom na základe ich nevedomosti (Lukáš 23,34).

(v. 1 – nadpis, pre našu tému nie určujúci)

v. 2-4: Tieto verše tvoria úvod k žalmu (vo výkladoch k nim bežne radia aj 5. verš), sú volaním veriaceho dávidovca, ktorý si zúfa. Pre ťažkosti (bližšie nešpecifikované) sa cíti na pokraji zúfalstva – „vody mi dosiahli až po hrdlo“, resp. po „dušu“ (v orig. použitý výraz NEFĚŠ = duša, resp. život).

Hlboké bahno, v ktorom sa niet kde postaviť vo v 3. privádzajú k myšlienke na úplnú bezradnosť.

Pomoc neprichádza, veľa modlitieb akoby nevypočutých ... Akoby sa Boh vzdialil ...

(v. 5-13 (nie náš kázňový text): *Pán Boh vidí do vnútra žalmistu, človek si však pripadá ako Jób, ktorý tiež mnohým veciam vo svojom živote nerozumie, ale vie, že Pán je nad ním.*)

v. 14-19: V tom všetkom však autor prosí Pána Boha o pomoc, o vytiahnutie z vody a bahna, očakáva na Jeho milosť. Ani na pokraji zúfalstva žalmista neprestáva veriť, že Pán Boh je GÓÉL (z kázne z min. týždňa) – jediný záchranca a vykupiteľ.

(v. 20-22.27: *Nepriatel'ia (možno iba okolnosti?) všetko ešte sťažujú. Podľa v. 27 žalmista berie svoj údel ako Boží úder, no nepriatel'ia k nemu ešte prikladajú svoje.*

v. 23-29: *Nasleduje rad jussívov, želaní „nech“ nepriatel'om. Tu sa dostávame k označeniu žalmu ako „zlorečiaceho“, kde v židovskej predstave systému oko za oko (2M 21,24), systému absolútnej spravodlivosti, kde si zlo zaslúži odplatu. Pochopiteľne, toto v kresťanstve nie je (Ježiš vzorom: L 23,34).*

v. 30-37: *Autor žalmu očakáva na pomoc zhora, on bude zbožne očakávať, ako s Ním bude Pán Boh nakladať.*)

použité zdroje:

Biblia

Hebrew/Greek Interlinear Bible (apl.)

MyBible (apl.)

<http://www.freebiblecommentary.org>

Starý zákon 9 – žalmy (Kalich)